

ΟΙ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ [=σημασία] ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ενεργητική διάθεση	το υποκείμενο ενεργεί Ο γεωργός οργώνει	και η ενέργεια πηγαίνει κάπου αλλού. το χωράφι.
παθητική διάθεση	το υποκείμενο δέχεται μια ενέργεια Το χωράφι οργώνεται	από κάποιον άλλο. από το γεωργό.
μέση διάθεση	το υποκείμενο ενεργεί Η Ελένη ντύνεται.	και η ενέργεια επιστρέφει στο ίδιο.
ουδέτερη διάθεση	το υποκείμενο ούτε ενεργεί , ούτε δέχεται ενέργεια αλλά βρίσκεται σε μια κατάσταση Το παιδί βαριέται.	

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ :πολλές φορές μπορούμε να εκφράσουμε το ίδιο νόημα και με ενεργητική και με παθητική σύνταξη

- ✚ Ενεργητική σύνταξη έχουμε, όταν διατυπώνουμε ένα νόημα με ρήμα ενεργητικής διάθεσης /Ο ήλιος θερμαίνει τη γη
- ✚ Παθητική σύνταξη έχουμε , όταν διατυπώνουμε ένα νόημα με ρήμα παθητικής διάθεσης / Η γη θερμαίνεται από τον ήλιο

Ενεργητική σύνταξη	Παθητική σύνταξη
Προβάλλεται το <u>υποκείμενο</u>	Προβάλλεται η <u>ενέργεια</u> , η δράση του υποκειμένου
<ul style="list-style-type: none"> • Η αστυνομία συνέλαβε άμεσα τον κλέφτη 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο κλέφτης συνελήφθη άμεσα από την αστυνομία
<ul style="list-style-type: none"> • Ο άνθρωπος καταστρέφει συστηματικά το περιβάλλον 	<ul style="list-style-type: none"> • Το περιβάλλον καταστρέφεται συστηματικά από τον άνθρωπο

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ : προθετικό σύνολο που φανερώνει το πρόσωπο /ζώο /πράγμα από το οποίο παθαίνει κάτι το υποκείμενο και παρουσιάζεται με τις εξής μορφές :

Από + αιτιατική	Κατακρίθηκε από τους αντιπάλους του
Σε + αιτιατική	Είναι αγαπητός σε όλους
Με + αιτιατική	Η ιστορία του τόπου μας είναι γραμμένη με αίμα
Ως α' συνθετικό + μετοχή παθητικού παρακειμένου	Ήταν ηλιοκαμένος [καμένος από τον ήλιο]
Το ποιητικό αίτιο παραλείπεται όταν εννοείται εύκολα	Το διαμέρισμα πωλείται [ενν. από τον ιδιοκτήτη του]

ΑΛΛΑ : Η είδηση μεταδόθηκε από την τηλεόραση[προσδιορισμός τρόπου]

Πολλοί άνθρωποι εκδιώχθηκαν βίαια από τον τόπο τους [προσδιορισμός τόπου]

ΤΡΟΠΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΕ ΠΑΘΗΤΙΚΗ

Μονόπτωτο ρήμα	Ενεργητική σύνταξη	Παθητική σύνταξη
	Ο άνθρωπος καταστρέφει το περιβάλλον	Το περιβάλλον καταστρέφεται από τον άνθρωπο
<u>Ρήμα με αντικείμενο + κατηγορούμενο του αντικειμένου</u>	Ο καθηγητής όρισε αυτόν επιμελητή	Αυτός ορίστηκε επιμελητής από τον καθηγητή
<u>Δίπτωτο ρήμα [άμεσο –έμμεσο αντικείμενο]</u>	Ο εργοδότης έδωσε επίδομα στους εργαζόμενους	Επίδομα δόθηκε στους εργαζόμενους από τον εργοδότη
<u>Αποθετικό ρήμα [-μαι]</u>	Ο υπουργός δέχτηκε την τροπολογία του νόμου	Η τροπολογία του νόμου έγινε δεκτή από τον υπουργό